

Justitiedepartementet
Enheten för domstols- och åklagarfrågor

Remiss av betänkandet Stärkt skydd för domstolarnas och domarnas oberoende (SOU 2025:56), Ju2025/01097

Förvaltningsrätten i Luleå har, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, nedanstående synpunkter.

Händelser i vår omvärld visar hur snabbt förutsättningarna kan förändras för ett lands rättsväsende. Förvaltningsrätten instämmer därför i att det finns anledning att stärka skyddet för oberoende domstolar och domare i Sverige och delar också synpunkten att detta bör ske genom ett utökat skydd för ordinarie domare. Förvaltningsrätten är således generellt positiv till förslagen. Huruvida ett ansvarsutkrävande för domare utanför den arbetsrättsliga regleringen ändå är det mest lämpliga utifrån samtliga aspekter är andra remissinstanser bättre skickade att uttala sig om.

För det fall förslagen i det remitterade materialet blir verklighet, har domstolen inget emot inrättandet av en särskild Domaransvarsnämnd eller de förändringar som föreslås gällande Domarnämnden. Det kan dock noteras att det föreslås att Domaransvarsnämndens beslut ska kunna överklagas till Svea hovrätt och Högsta domstolen och att presidenten för Svea hovrätt därför inte samtidigt ska kunna vara ledamot eller ersättare i Domaransvarsnämnden. Förvaltningsrätten ifrågasätter om det inte finns skäl att överväga om inte denna jävsbegränsning bör träffa en vidare krets.

Vad vidare gäller pensionsålder så anges denna numera inte med en bestämd siffra utan utgår från riktålder för pension ökat eller minskat med ett antal år beroende på situation. Det vore rimligt att även i den nu föreslagna lagstiftningen använda samma metod för att ange pensionsålder för ordinarie domare.

Som påpekas i materialet är slutligen domares och domstolars neutralitet och objektivitet grundläggande för att kunna bibehålla ett högt förtroende för domstolarna. Frågan om förtroendeskadliga bisysslor är därför mycket viktig. De föreslagna reglerna, likväl som de nu gällande, öppnar emellertid för möjligheten att göra helt olika bedömningar av likadana situationer. Förvaltningsrätten ifrågasätter därför om inte frågan om bisysslor bör utredas vidare utifrån Bangaloreprinciperna och principen om god domarsed.

Detta remissyttrande har beslutats av lagmannen Victoria Bäckström i samråd med samtliga domare vid domstolen efter föredragning av specialistföredragande Anna-Lena Sundqvist.

Victoria Bäckström